

UNEC

Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti (UNEC)

“GEYİMİN MODELƏŞDİRİLMƏSİ”

fənni üzrə

İŞÇİ TƏDRİS PROQRAMI

(Syllabus)

Tələb olunan dərsləklər və dərslər vəsaitləri

Əsas ədəbiyyat:

1. Крючкова Г. А. Конструирование женской и мужской одежды: Учебник для нач. профессионального образования. – М.: Издательский центр «Академия», 2005. – 384с.
2. Булатова Е. Б. , Евсеева М. Н. Конструктивное моделирование одежды: Учебное пособие для студ. вузов. – М.: Издательский центр «Академия», 2003. – 272с.
3. Бескоровайная Г.П., Куренова С.В. Проектирование детской одежды – М.: Мастерство. Академия. 2002 – 96 с.
4. Единый метод конструирования одежды с втачными рукавами для девочек, изготавливаемой по индивидуальным заказам. – М.: ЦБНТИ, 1980.
5. Единый метод конструирования одежды с втачными рукавами для мальчиков, изготавливаемой по индивидуальным заказам. – М.: ЦБНТИ, 1980.
6. М.Мюллер и сын. "Книга Юбки и брюки. Конструирование"Объем: 208 стр. Формат: 215х316 мм. Твердый переплет. Год выхода: 2003
7. Конструирование одежды Е. А. Янчевская
8. Конструктивное моделирование одежды А.И Мартынова, Е.Г.Андреева

Əlavə ədəbiyyat:

1. Методика конструирования одежды для девочек. – М.: ЦНИИТЭИлегпром, 1982. – 96 с.
2. Методика конструирования одежды для мальчиков. – М.: ЦНИИТЭИлегпром, 1982. – 96 с.
3. ЕМКО СЭВ. Базовые конструкции одежды для девочек. Т.5. – М.:ЦНИИШП, 1990. – 275 с.
4. ЕМКО СЭВ. Базовые конструкции одежды для мальчиков. Т.6. – М.:ЦНИИШП, 1990. – 170 с.
5. Уинифред Алдрич. Английский метод конструирования и моделирования детской одежды. – Библиотека журнала «Ателье», перевод, 1985 г. – 2018 с.

Fənnin təsviri:

“Geyimin modelləşdirilməsi” fənni tələbələrə geyimin necə modelləşdirilməsini , geyimdə fon anlayışını, insan bədəninin quruluşunun konstruktiv xətlərini,insan bədəninin quruluşunu nəzərə

alınmaqla geyimin konstruktiv həllini öyrədir və onların geyimə qarşı zövqünü artırır. Həmçinin bu fəndə müxtəlif dövlətlərin modelyerləri , onların geyimlərinin hazırlanma qaydaları, həmçinin modaevləri və təsisçiləri haqqında öyrənilir.

Fənnin məqsədi və vəzifələri :

Kursun tədrisində məqsəd tələbələrə geyim modelləşməsi haqqında ümumi anlayış vermək, dünya , o cümlədən Azərbaycan modelyerləri və modaevləri haqqında dolğun, ətraflı biliklərin artırılması və mənimsənilməsindən ibarətdir. Fənnin tədrisinin əsas məqsədlərindən biridə tələbələrə bu kursun əsas məqamlarını öyrətmək və onların zövqünü bədii və estetik cəhətdən inkişaf etdirərək bacarıqlı və savadlı mütəxəssis kimi hazırlanmaqdan ibarətdir.

Fənnin tədrisi qarşısında duran vəzifələr aşağıdakılardır:

- Geyimin modelləşməsi barədə tələbələrdə tam təsəvvür formalaşdırmaq;
- Müxtəlif yaş dövrlərində insan bədəninin müxtəlif hissələrinin fərqlənmə ardıcılığını başa salmaq;
- Bədən quruluşunun tiplərini nümunədə göstərmək.

Fənnin tədris metodologiyası

Bu fənnin tədrisi prosesində mühazirələrin oxunması, interaktiv müzakirələrin aparılması, komanda şəklində layihələrin icrası, kiçik qruplarda iş, işgüzar oyunlar, xüsusi nümunələrin (key-stadilər) öyrənilməsi və təhlili, sərbəst işlərin yazılması və test tapşırıqların yerinə yetirilməsi kimi geniş çeşiddə tədris və təlim üsullarından istifadə edilir.

Bundan əlavə tədris və təlim prosesində xarici və yerli iqtisadi ədəbiyyatdan, habelə beynəlxalq və yerli mediadan (internet resurslarından) götürülmüş məqalələrin, real nümunələrin və xüsusi keyslərin təhlilinə, müzakirəsinə və məntiqi nəticələr çıxarılmasına xüsusi diqqət ayrılacaq. Verilən biliklərin tətbiqi bacarıqlarının formalaşdırılması üçün tələbələr mövzuya uyğun seçilmiş tapşırıqları həll edəcəklər.

Hər bir yeni mövzunun tədrisi öncəsi tələbələr müəyyən olunmuş mətnləri və onlara təqdim edilmiş (tapşırılmış) digər qiraət materialları ilə tanış olmalıdırlar.

Öyrənmənin nəticələri:

Kursun tədrisi başa çatandan və bütün mövzular mənimsənildikdən sonra tələbələr:

Bilməlidirlər:

- Geyimdə formaların bölgüsünü;
- Geyimdə moda prinsiplərini;
- Geyimin inkişaf mərhələlərini;
- Geyim modelinin hazırlanmasında ilkin materialın yığılımı;
- Geyimin modelləşdirilməsinin texniki vasitələrini;
- Geyimdə fon anlayışını;
- İnsan bədən quruluşunun konstruktiv xətlərini;
- Bədən quruluşunun tiplərini;
- Geyimdə obrazlı ifadəliliyin vasitələri və üsulları;
- Modelerlər və moda evlərini.

Bacarmalıdırlar:

- İnsanın bədən quruluşu nəzərə alınmaqla geyimin konstruktiv həllini
- Rənglərindən asılı olaraq geyimin müxtəlif növləri üçün fonun müəyyənləşdirilməsini

Prerekvizitlər

Fənnin tədrisi üçün öncədən tədrisi zəruri olan fənn yoxdur.

Fənnin mühazirə mövzuları:

Fənnin tədrisi prosesində tələbələrə aşağıdakı mövzularda mühazirələr təqdim ediləcək:

1. Giriş. Geyim haqqında ümumi anlayış. Geyimdə formaların bölgüsü
2. Geyimin modelləşdirilməsinin texniki vasitələri.
3. Dizaynerin yaradıcılıq mənbəyi.
4. Modelin tənqidi və analizi.
5. İnsan bədən quruluşunun konstruktiv xətləri.
6. İnsan bədəninin mütənasibliyi.
7. Geyimin formasının bədən quruluşu və ilin fəslindən asılılığı.
8. Modelləşdirmə prosesinin yekun mərhələsi.

Fənnin mühazirə mətnləri

Fənnin bütün mövzuları üzrə mühazirə mətnləri və sualları elektron formada hazırlanıb və UNEC-in müəllim kabinetində yerləşdirilib. Fənn üzrə suallar bu mətnlərdən tərtib edilib.

Mövzuların məzmunu və tədris-tematik bölgüsü

Həftə	Mövzuların adı	Mövzunun əsas məzmunu	Ədəbiyyat
1	Giriş. Geyim haqqında ümumi anlayış. Geyimdə formaların bölgüsü	Geyim haqqında ümumi anlayış; Geyimdə dəb; Moda evləri	1 (fəsil 3) 2 (fəsil 1); 7 (fəsil 1);
2	Geyimin modelləşdirilməsinin texniki vasitələri.	Geyimin modeldə texniki vəsaitləri; Con Qalyano; Franko Maskino	1 (fəsil 5 və 10); 2 (fəsil 4 və 5); 3 (fəsil 6);
3	Dizaynerin yaradıcılıq mənbəyi. XX əsr dizaynerlərin həyat və yaradıcılığı	Christian dior; Parlaq gələcəyindən xəbərsiz əyalətli oğlan; Eleqantlığın və gözəlliyin etalonu; Ətir qadının imicini tamamlayan vasitədir; Dolçe və qabanna	1 (fəsil 1); 3 (fəsil 3) 5 (fəsil 1);
4	Modelin tənqidi və analizi. Müxtəlif modellərin kritik təhlili	Modelin tənqidi və analizi; Nino Cerruti ;Canni Versaçe	1 (fəsil 4 və 7); 2 (fəsil 7 və 9); 3 (fəsil 6); 4 (fəsil 2 və 10) 7 (fəsil 1);
5	İnsan bədən quruluşunun	Geyim dəstinin tamamlanması; Geyimləri	1 (fəsil 6 və 12); 2 (fəsil 11);

	konstruktiv xətləri.İnsanın bədən quruluşu nəzərə alınmaqla geyimin konstruktiv həlli	necə kombinasiya etməli; Əfqani şalvarlar; Roberto cavalli; Zara; Hugo boss	
6	İnsan bədəninin mütənasibliyi.Bədən quruluşunun tipləri	İnsan bədəninin mütənasibliyi. Bədən quruluşunun tipləri; İnsan fiqurasının konstruktiv xətləri; İnsanın fiqurası haqqında məlumat	2 (fəsil 22 və 23); 7 (fəsil 1);
7	Geyimin formasının bədən quruluşu və ilin fəslindən asılılığı.Müxtəlif yaş dövrlərində insan bədəninin müxtəlif hissələrinin fərqlənmə ardıcılığı	Dəbdən düşməyən 8 geyim; Nina Riççi; Brendin inkişafı; İlk ətrin yaradılması	11 (fəsil 14); 7 (fəsil 24 - 26); 13 (fəsil 3) 15 (fəsil 1);
8	Modelləşdirmə prosesinin yekun mərhələsi. Keçilmiş materialın ümumiləşdirilməsi	Fəxriyyə xələfova	10 (fəsil 1) 11 (fəsil 14); 12 (fəsil 2 -); 13 (fəsil 3) 15 (fəsil 1); 16 (fəsil 1)
	Yekun imtahan		

Seminar-məşğələlər: hazırlıq və qiymətləndirmə

Seminar-məşğələ dərslərində tələbə öz fikirlərini məntiqi ardıcılıqla ifadə və izah etməyi, habelə arqumentlərlə əsaslandırmağı bacarmalıdır. Buna nail olmaq üçün tələbə:

- 1) seminar məşğələsinin hər bir mövzusu üzrə müzakirəyə çıxarılan suallarla diqqətlə tanış olmalı;
- 2) müvafiq müəhazirə materiallarını diqqətlə öyrənməli;
- 3) mövzu üzrə tövsiyə edilən ədəbiyyatı oxumalı və öyrənməli;
- 4) seminar məşğələsində müzakirəyə çıxarılan hər bir sual üzrə qısa çıxış hazırlamalı;
- 5) mövzu üzrə verilən praktik tapşırıqları yerinə yetirməklə praktik bacarıqlara yiyələnəlməlidir.

UNEC-də bakalavriat səviyyəsində təhsilin bütün illəri üzrə fənlərin attestasiyası hər biri 50 bal formalaşdıran cari və aralıq qiymətləndirmə (toplam 100 bal) əsasında həyata keçirilir. Cari qiymətləndirmə bakalavrların bilik və bacarıqlarının semestr ərzində qiymətləndirilməsi, aralıq qiymətləndirmə isə imtahan sessiyası zamanı həyata keçirilən qiymətləndirmədir.

Cari qiymətləndirmə üzrə 50 bal bakalavrların semestr ərzində topladıqları aktivlik və ara qiymətləndirmə ballarının cəmlənməsi ilə formalaşır. Aktivlik balı hər bir fənn üzrə semestr ərzində maksimal 20 bal ola bilər və bu bal seminar dərslərində alınan ballar əsasında formalaşır.

Hər semestrin əvvəlində bakalavrlara təqdim edilən sillabuslarda hər bir fənn üzrə aktivlik balının necə formalaşması qaydası göstərilir.

Seminar dərslərində qiymətləndirmə 10 ballıq şkala əsasında həyata keçirilir.

Seminar dərslərində alınan ballar əsasında formalaşan yekun aktivlik balı aşağıdakı düsturla müəyyən edilir:

$$B = ((b_1+b_2+b_3+\dots+b_n)/s)*m)/10$$

Burada,

B - yekun aktivlik balı;

b - seminar dərslərində alınan müxtəlif ballar;

s - semestr ərzində verilən cavabların sayı;

m - aktivlik balına ayrılan maksimal bal;

10 - bir seminar dərslərində toplanan maksimal baldır.

Bakalavr semestr ərzində cəmi 4 dəfə, hər dəfə isə 10 bal aldığı halda maksimal aktivlik balını - 20 balı toplamış olur. Bu halda nəticə sistemdə $((10+10+10+10)/4)*20)/10 = 20$ olaraq hesaba alınır.

Maksimal bal toplaya bilməyənlər isə istədiyi halda 5-ci, 6-cı, 7-ci və s. dəfə cavab verməklə aktivlik balı toplaya bilərlər. Bu zaman müəllim ilkin olaraq həmin qrupda ümumilikdə 4 dəfə cavab verməyənlərdən başlamaqla növbəlilik prinsipi əsasında bakalavrlara cavab verməsi üçün imkan yaradır.

Bakalavr semestr ərzində seminar dərslərində 4 dəfədən az cavab verdiyi halda çatışmayan cavab sayı sistem tərəfindən "0" bal olmaqla nəzərə alınır. Məsələn, əgər hər hansı təhsilalan bir fənn üzrə semestr ərzində cəmi 2 dəfə seminar dərslərində cavab verib və hər dəfə 10 bal aldığı halda onun yekun aktivlik balı hesablanan zaman həmin təhsilalanın nəticəsi $((10+10+0+0)/4)*20)/10$ kimi hesablanır. Seminar dərslərində ümumiyyətlə balı olmayan tələbənin aktivlik balı isə "0" bal hesab edilir.

Semestr ərzində təhsilalanların hər bir fənn üzrə topladığı nəticə tam olmadığı halda semestrin sonunda sistem tərəfindən adi riyazi qaydada həmin nəticələr yuvarlaqlaşdırılır (məs. 6,5 bal – 7 bal kimi nəzərə alınır).

Fənn üzrə kurs işi

Fənn üzrə kurs işi nəzərdə tutulmayıb.

Ara qiymətləndirmə

Ara qiymətləndirmə - hər bir fənn üzrə semestr ərzində maksimal 30 bal formalaşdıran və ilk 7 tədris həftəsi ərzində keçilmiş mövzular üzrə (7-ci həftə də daxil olmaqla) aparılan qiymətləndirmədir. Ara qiymətləndirmə mərkəzləşdirilmiş qaydada test üsulu ilə 8-ci və 9-cu tədris həftələri ərzində keçirilir və təhsilalanlara həmin dövrə qədər mühazirəsi tamamlanmayan mövzu üzrə testlər təqdim edilmir. Fənlər üzrə (alt qrup fənləri də daxil olmaqla) ara qiymətləndirmə tədris prosesi dayandırılmadan bakalavriat səviyyəsində əks dərslərin növbələrində, zərurət yarandığı halda isə şənbə günlərində keçirilir.

Ara qiymətləndirmənin cədvəli bir fənn - bir gün prinsipinə əsaslanmaqla ardıcıl günlər üzrə tərtib olunur və 6-cı tədris həftəsinin sonuna qədər UNEC-in saytında elan edilir.

Test üsulunda keçirilən ara qiymətləndirmə zamanı hər bir fənn üzrə təhsilalanlara 30 test təqdim olunur. Testlərin hər biri 1 balla qiymətləndirilir və səhv cavablandırılmış testlər düz cavablara təsir etmir. Bu qiymətləndirmə zamanı hər bir təhsilalana fənlərin xüsusiyyəti nəzərə

alınmaqla müxtəlif vaxt müddətləri verilir. Bu vaxt müddətləri UNEC Elmi Şurasının qərarı ilə müəyyən edilir.

Ara qiymətləndirmə üzrə üzrlü imtahanları (habelə olduğu halda texniki problem yaranmış imtahanlar) 11-ci tədris həftəsi ərzində eyni qaydada ardıcıl günlərdə keçirilir.

Dərsə davamiyyət

Bakalavriat səviyyəsi üzrə təhsilalanlara 75%-lik davamiyyət limiti tətbiq edilir. Fənn üzrə bu həddi aşanlar həmin fənn üzrə aralıq qiymətləndirməyə (sessiya imtahanına) buraxılmır. Davamiyyət limitini aşmayan əyani təhsilalanlar üçün həmin fənn üzrə davamiyyətə görə bal verilmir.

Aralıq qiymətləndirmə (sessiya imtahanı)

Aralıq qiymətləndirmə - test imtahan üsulu ilə hər semestrin sonunda keçirilən sessiya imtahanıdır. Bu imtahanlarda təhsilalanların qiymətləndirilməsi 50 bal üzərindən hər bir imtahan üsulu üzrə müəyyən edilən qaydada həyata keçirilir.

Aralıq qiymətləndirmə semestr ərzində keçilmiş bütün mövzular üzrə tərtib edilən testlər əsasında həyata keçirilir. Bu qiymətləndirmənin cədvəli imtahanlar arasında minimum 2 gün fasilə verilməklə tərtib olunur. İmtahan cədvəli 13-cü tədris həftəsində UNEC-in saytında elan edilir.

Test üsulunda keçirilən aralıq qiymətləndirmə zamanı hər bir fənn üzrə təhsilalanlara 50 test təqdim olunur. Testlərin hər biri 1 balla qiymətləndirilir və səhv cavablandırılmış testlər düz cavablara təsir etmir. Bu qiymətləndirmə zamanı hər bir təhsilalana fənlərin xüsusiyyəti nəzərə alınmaqla müxtəlif vaxt müddətləri verilir. Bu vaxt müddətləri UNEC Elmi Şurasının qərarı ilə müəyyən edilir.

Aralıq qiymətləndirmə üzrə üzrlü imtahanları (texniki problem yaranmış imtahanlar da daxil olmaqla) sessiya bitdikdən sonra eyni qaydada ardıcıl günlər ərzində keçirilir.

Tədrisi mühazirə və seminar dərslərindən ibarət olmaqla həyata keçirilən fənlərdə cari qiymətləndirmə üzrə 50 balın 20 balı aktivlik balı hesabına, 30 balı isə ara qiymətləndirmə əsasında təmin edilir. Aralıq qiymətləndirmə üzrə 50 bal - test üsulda keçirilən sessiya imtahanı əsasında formalaşır;

Aralıq qiymətləndirmədə tələbə minimum 17 bal toplamazsa, onda aralıq qiymətləndirməyə qədər yığılan ballar toplanmır, tələbə bu fəndən krediti qazanmır və onun fənn üzrə akademik borcu qalır.

Aralıq qiymətləndirilmə ilə bağlı tələbənin hər-hansı şikayəti olarsa, tələbə Universitetdə müəyyən olunmuş ümumi qaydalar əsasında Apellyasiya Komissiyasına müraciət edə bilər.

Fənn üzrə tələbələrin yekun biliyi 100 ballıq sistem üzrə qiymətləndirilir. Balların maksimum miqdarı -100 baldır.

Aralıq qiymətləndirmədən sonra tələbənin fənn üzrə topladığı bütün ballar toplanır və yekun qiymət (bal) hesablanır.

İstiqamət	Ballar	Faiz
Aralıq qiymətləndirmə (sessiya imtahanı)	50	50 %

Tələbələrin ara qiymətləndirmənin nəticəsinə görə	30	30 %
Seminar (məşğələ) dərslərində aktivliyə görə	20	20%
Cəmi:	100	100 %

Fənn üzrə semestr ərzində (imtahana qədər və imtahanda) tələbənin topladığı balın yekun miqdarına görə onun yekun biliyi aşağıdakı kimi qiymətləndirilir:

51 baldan aşağı olduqda	- “qeyri-kafi”	– F
51-60 bal	- “qənaətbəxş”	– E
61-70 bal	- “kafi”	– D
71-80 bal	- “yaxşı”	– C
81-90 bal	- “çox yaxşı”	– B
91-100 bal	- “əla”	– A

Tələbənin topladığı yekun bal 51 baldan aşağı olduqda (yəni onun biliyi “qeyri-kafi” qiymətləndirildikdə) tələbə bu fəndən krediti qazanmır və onun fənn üzrə akademik borcu qalır.